

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P., s. r. o.**, so sídlom v B. P. č. X., IČO: X.X., zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v B., G. č. X., IČO: X.X. proti povinnému **D. C.**, bytom N. V. N. Ž. č. X., **o vymoženie 645,29 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17 Er/7/2005, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 7 CoE/132/2013-61 z 31. októbra 2013, takto

r o z h o d o l :

- I.** Konanie o odvolaní oprávnenej **z a s t a v u j e**.
- II.** Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.
- III.** Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a**.
- IV.** Povinnému **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra ako súd exekučný uznesením č. k. 17Er/7/2005-38 z 26. februára 2013 exekúciu vedenú na základe notárskej zápisnice, ktorú bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia, vyhlásil za neprípustnú a zároveň zastavil. Vychádzal zo zistenia, že oprávnená a povinný uzavreli dňa 5. apríla 2004 zmluvu o úvere, súčasťou ktorej bolo aj splnomocnenie, ktorým povinný splnomocnil advokáta Mgr. T. K. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v jeho mene uznal záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia alebo exekúciu na celý jeho majetok do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva. Nakoľko povinný nesplnil záväzok zo zmluvy, bola spísaná notárska zápisnica, kde za povinného konal a zápisnicu podpísal splnomocnený advokát Mgr. T. K.. Ten v mene povinného dlh v plnom rozsahu uznal čo do základu aj výšky a zároveň vyhlásil, že povinný dlh opísaný v notárskej zápisnici splatí v lehote do 19. októbra 2004, v opačnom prípade súhlasí s použitím notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel okresný súd k záveru,

že splnomocnenie (dohoda o splnomocnení), ktoré je súčasťou zmluvy o úvere, je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný právny úkon, na základe ktorého nemohlo dôjsť k uznaniu právneho záväzku (dlhu), a teda ani k vydaniu a podpísaniu notárskej zápisnice, ktorá by mohla byť podkladom pre exekučné konanie. Poukázal na to, že podľa ust. § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka je neplatná dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti. Konanie povinného, ktorý splnomocnil Mgr. K. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, je podľa názoru súdu konaním v rozpore so zákonom. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere totiž ešte neexistoval dlh a nebola známa ani jeho výška, teda v tom čase povinný nemohol realizovať svoje právo uznať dlh a následne splnomocniť Mgr. K. na také právo. Z uvedeného vyplýva aj nevedomosť povinného o splatení svojho dlhu v lehote určenej v exekučnom titule. Preto musel súd rozhodnúť o neprípustnosti exekúcie a následne o jej zastavení podľa ust. 57 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Nitre (ako súd odvolací) uznesením č. k. 7 CoE/132/2013-61 z 31. októbra 2013 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“). Ďalším výrokom zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania. Odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že notárska zápisnica nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu, pretože bola spísaná na základe absolútne neplatného právneho úkonu. Zdôraznil, že súd prvého stupňa správne preskúmaval plnomocenstvo udelené povinným Mgr. T. K. v zmluve o úvere a správne sa zaoberal otázkou, či Mgr. K. mohol povinného zastupovať pri spisovaní notárskej zápisnice z hľadiska ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sú z možnosti zastupovať vylúčené osoby, ktorých záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Uvedený rozpor videl odvolací súd v tom, že právny zástupca povinného, ktorý povinného zastupoval pri spísaní notárskej zápisnice, bol určený priamo v zmluve o úvere oprávnenu, pričom išlo o osobu známu výlučne oprávnenej a ňou vybranú, bez možnosti ovplyvnenia tohto výberu povinným.

Návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, odvolací súd

zamietol s poukazom na ustanovenie § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, ktoré vylučuje aplikáciu § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v exekučnom konaní.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podala oprávnená tiež dovolanie, v ktorom uviedla, súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 4. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali náležité dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Oprávnená (ďalej aj „dovolatel'ka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre.

Podľa ust. § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Procesné podmienky v občianskom súdnom konaní, i napriek tomu, že ich Občiansky súdny poriadok ako základný procesný predpis výslovne nevypočítava, možno považovať za predpoklady (existujúce tak na strane súdu, ako i na strane účastníkov konania), ktoré musia byť nevyhnutne splnené, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania. Procesné podmienky obsahovo vyjadrujú predpoklady rozhodovania vo veci samej a súd ich skúma ex offo. Ak pri ich skúmaní dôjde k záveru, že v konaní ide o taký ich nedostatok, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.). Medzi tieto procesné podmienky nepochybne patrí aj funkčná príslušnosť súdu na prejedanie veci vyplývajúca zo zákona.

Podľa ust. § 201 veta prvá O. s. p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Podľa § 9 ods. 1 O. s. p., na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vypořádanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 10 ods. 1 O. s. p., krajské sudy rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov.

Podľa § 10 ods. 2 O. s. p., o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Najvyšší súd SR je funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa; prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O. s. p.).

Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho. Funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu SR na prejednanie podaného odvolania oprávnenej preto nie je daná.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd SR preto konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (ust. § 103 a § 104 ods. 1 O.s.p.).

II. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podala včas oprávnená, zastúpená v súlade s ust. § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 22. augusta 2013 sp. zn. 4Cdo/24/2013, z 21. augusta 2013 sp. zn. 5ECdo/40/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2ECdo/63/2013, z 9. júla 2013 sp. zn. 4Cdo/ 326/2012 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3Cdo/34/2013, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

III. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému

ho zákon pripúšťa a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť podľa ust. § 243b ods.5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť, predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovoľateľkou – vid' konania vedené na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1Oboer/213/2014, 1Oboer/216/2014, 1Oboer/235/2014, 1Oboer/253/2014, 1Oboer 287/2014 a 1Oboer 297/2014. Dovolačný súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle ust. § 243b ods. 7 O. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

IV. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o jej dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd SR nepriznal povinnému náhradu trov týchto konaní, lebo povinný nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2015

JUDr. Juraj S e m a n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Antónia Savarová